

Digitaliseringsminister Nikolai Astrup
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
postmottak@kmd.dep.no

Oslo, 6. mars 2019

NASJONAL STRATEGI FOR KUNSTIG INTELLIGENS

Abelia er svært fornøyd med regjeringens beslutning om å utarbeide en nasjonal strategi for kunstig intelligens. Vi har merket oss den betydelige internasjonale aktiviteten innen feltet kunstig intelligens de senere årene, og mener en slik strategi vil være et viktig bidrag til å opprettholde og styrke norsk konkurransekraft og verdiskaping fremover. Vi er også tilfredse med at Norge har signert "EUs Declaration of Cooperation on Artificial Intelligence".

I det videre arbeidet er det viktig at Kommunal- og moderniseringsdepartementet gjør grundige vurderinger av virkeområde, ønskede effekter og virkemidler. Tross EUs anbefalinger om å ha en strategi klar i midten av 2019, mener vi at innholdet er viktigere enn tidspunktet for lansering. Vi støtter imidlertid oppfordringen fra EU om at en nasjonal strategi må gi en oversikt over forventet investeringsnivå og implementeringsmekanismer.

Norske og europeiske investeringer i kunstig intelligens ligger foreløpig langt bak store aktører, som Kina og USA. EU legger fremover opp til å øke investeringsnivået kraftig, og Abelia mener det er avgjørende at også Norge har et høyt ambisjonsnivå. En norsk strategi må ha som mål å styrke konkurransekraften i næringslivet, samtidig som den bidrar til utvikling av bærekraftige, bedre og mer effektive velferdstjenester. Kunstig intelligens gir store muligheter i alle sektorer, kan få stor betydning for oss som enkeltmennesker og samfunnet som helhet, og utvikler seg svært raskt. I lys av dette vil vi formidle noen forslag til prinsipper og konkrete forslag som vi anser som særlig viktige i strategien.

Premisser for en vellykket strategi

For at en nasjonal strategi for kunstig intelligens skal lykkes, mener vi at et tydelig eierskap i kommunal- og moderniseringsdepartementet må suppleres med forpliktelser på tvers av sektorer. Kunstig intelligens er potensielt en altomgripende teknologi. Dersom vi i Norge skal kunne utnytte mulighetene, er vi avhengige av forpliktende samarbeid på tvers. Samtidig fordrer slikt arbeid bred involvering, både fra næringsliv og akademia.

Som et ledd i å legge til rette for slikt samspill, har Abelia tatt initiativ til et lederforum for AI, med representanter fra noen av de viktigste aktørene på feltet. Abelias styrke som organisasjon er at vi organiserer en bredde av relevante kunnskapsmiljøer og næringer som vil være avgjørende for en norsk satsing på kunstig intelligens. Vi organiserer store og små bedrifter innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), men også profesjonelle tjenester, forskning, utdanning, innovasjonsselskaper, klynger mfl. Mange av våre medlemmer har spisskompetanse innen kunstig intelligens, andre er tidligere brukere av ny teknologi, mens andre igjen er miljøer som aktivt muliggjør næringsutvikling og/eller innovasjon i annet næringsliv og offentlig sektor.

Vi opplever at dette gir oss et unikt utgangspunkt for å kunne gi innspill til departementets arbeid. Vi inviterer med dette til et samarbeid fremover, og stiller gruppen vi har etablert til disposisjon som referansegruppe for spørsmål eller problemstillinger departementet måtte ønske å drøfte.

Tema i en nasjonal AI-strategi

Norge er et lite land. I USA har næringslivet investert betydelig i kunstig intelligens. Kina satte i 2017 som mål å etablere AI-relatert industri tilsvarende åtte norske statsbudsjetter årlig innen 2030. Abelias vurdering er likevel at Norge kan bli ledende på enkeltområder, men at det vil kreve at vi både styrker egne kompetanse- og innovasjonsmiljøer, er tett påkoplet andre europeiske forsknings- og innovasjonsmiljøer og velger noen satsingsområder der Norge har særlig gode forutsetninger. Bruk av kunstig intelligens innen hav og maritime næringer, energi og helse peker seg ut som særlig aktuelle.

En nasjonal AI-strategi vil i prinsippet kunne romme svært mange problemstillinger. Vi ser det som avgjørende at departementet foretar avgrensninger, og vi vil anbefale at man særlig ser på seks områder:

- Kompetanse. I tilgang på digital spisskompetanse ligger Norge dessverre bak alle land det er naturlig å sammenligne oss med. Utvikling og bruk av kunstig intelligens vil kreve tilgang på nettopp slik kompetanse, men også på det økte behovet for tverrfaglighet og økt kapasitet innen fagområder som tjenestedesign. Abelia mener det i strategien må pekes på dette og foreslås tiltak både innen bredde og spesialisering.
- Forskning. Dersom Norge skal kunne nyttiggjøre seg av fremtidig teknologi basert på kunstig intelligens, ser vi det som kritisk å styrke den næringsrettede forskningen.
- Offentlige data. Tilgang på og standardisering av offentlige data og APIer er både en forutsetning og et virkemiddel for effektiv samhandling og utvikling. Norge har, som et av verdens mest digitaliserte land, mange datasett av høy kvalitet som potensielt vil kunne brukes til trening av AI, eller som basis for AI-baserte tjenester.
- Offentlige anskaffelser. Økt bruk av innovative offentlige anskaffelser supplert med risikoavlastningsordninger kan bidra både til at det offentlige i større grad for utnyttet potensialet som ligger i kunstig intelligens, og gjøre det mulig for næringslivet å skape innovative løsninger.
- Arbeidsliv. En konsekvens av økt bruk av kunstig intelligens, vil være at mennesker og maskiner i større grad må samhandle i løsning av arbeidsoppgaver. Historisk er erfaringen innføring av ny teknologi har gitt flere virksomheter og arbeidsplasser. Det er samtidig slik at kunstig intelligens på enkelte områder enten vil erstatte eller kraftig endre det vi i dag oppfatter som "jobber". Vi vil anbefale at departementet reiser disse problemstillingene i meldingen og særlig peker på etter- og videreutdanning som et avgjørende virkemiddel for å unngå utstøting fra arbeidslivet.
- Etikk. Bruk av kunstig intelligens reiser en rekke etiske problemstillinger, og dette er noe en nasjonal AI-strategi naturlig må ta for seg. Abelia mener det er viktig at departementet i sin tilnærming til dette ikke forsøker å komme med ferdige svar på nåværende og fremtidige utfordringer, men setter opp mekanismer for håndtering av de problemstillingene som måtte dukke opp. Vi har tidligere pekt på en modell tilsvarende Bioteknologirådet, et bredt faglig sammensatt organ som løpende kan gjøre vurderinger og gi anbefalinger, som en mulig modell.

Avslutningsvis vil vi peke på viktigheten av å bygge videre på erfaringene i de norske fagmiljøene på kunstig intelligens. Vi vil i denne sammenheng peke særlig på "Telenor-NTNU AI Lab" i Trondheim, der en rekke større bedrifter er partnere. I tillegg har fagmiljøene ved Universitetet i Agder, Universitetet i Oslo og OsloMet/SimulaMet erfaringer som vil være relevante i meldingsarbeidet.

Vi stiller selvfølgelig til dialog med departementet og bidrar gjennom vårt lederforum gjerne med en referansegruppe for arbeidet. En nasjonal AI strategi bør etter vårt syn ha mulighetene for kunnskaps- og teknologinæringene i sentrum, og vi ser frem til et godt samarbeid fremover. Vi ønsker dere lykke til i dette svært viktige strategiarbeidet.

Håkon Haugli
Administrerende direktør

Kjetil Thorvik Brun /s/
Leder teknologi og digitalisering